

آینة

از همه‌پرسی نترسیم

● **عبدالرضا هاشم‌زایی:** ... از زمانی که سفارت آمریکا را تسخیر کردیم تا زمانی که احمدی‌نژاد روی کار آمد و با مواضع غیرمنطقی باعث صدور ۱۰ قطع‌نامه علیه جمهوری اسلامی ایران شد، تا امروز همیشه مشکل انتقال پول و ارز و معاملات با کشورهای مختلف را داشته‌ایم... قطعاً نمی‌توان منکر تفاوت مدیریت خاتمی با احمدی‌نژاد یا روحانی شد، بنابراین در دولت فعلی مشکلات در تعاملات بین‌المللی همچنان به قوت خود باقی هستند، به نظر من بخش اعظمی از این مشکلات مربوط به موارد دیگر داخلی از جمله انواع فساد است. فساد روزبه‌روز در بخش اقتصادی گسترده‌تر می‌شود و واقعیت غیرقابل انکار است... جای رسانه‌های آزاد در این مواقع خالی است! اگر رسانه‌های کشور اعم از شبکه‌های تلویزیونی و خصوصاً رسانه‌ها بتوانند شفاف مسائل را مطرح کنند، فساد کمتر می‌شود...

همیشه با پلیس‌بازی نمی‌توان با فسادهای کلان مبارزه کرد، چراکه این نوع مفاسد پشت پرده‌هایی دارند و در آن پشت پرده‌ها افراد تأثیرگذار و پرتفوقی قرار دارند که برخورد با آنها بسیار سخت است... اینکه گفته بودت نظامیان در موارد سیاسی دخالت نکنند به خاطر خود آنها بود تا آسیب نبینند. چون نیروی نظامی اعم از ارتش، سپاه و نیروی انتظامی باید مورد حمایت و پذیرش قاطبه مردم باشد و اگر بخوانند وارد مباحث سیاسی شوند، آسیب می‌بینند. در کل دنیا هم این‌طور است مگر اینکه نظامیان حاکم باشند... وقتی یک مسئول نظامی اظهار نظر می‌کند و از طرف مردم حرف می‌زند خطرناک است. درحالی‌که مسائلی مثل حصر و ارتباط با آمریکا و مذاکره با آمریکا که حساس هستند، باید به مجلس به‌عنوان نمایندگان مردم ارجاع داده شود یا مثل سایر دنیا در امور مهم مسئله را بر رفراندم می‌گذارند... رفرااندم در قانون اساسی پیش‌بینی شده است و برای حفظ شان نیروهای نظامی پیشنهاد می‌کنم برای جلوگیری از تضعیف خودشان در امور سیاسی و اقتصادی دخالت نکنند... زمانی که نیروهای نماز جمعه هم سیاسی شود باعث می‌شود بسیاری از مردم که مخالف مواضع سیاسی ائمه جمعه هستند، در نماز جمعه شرکت نکنند. در شهر ۱۱میلیونی تهران چند نفر به نماز جمعه می‌روند؟ ... با توجه به مشکلاتی که طی چند سال اخیر در کشورهای منطقه مثل مصر و سوریه رخ داد، مردم به این نتیجه رسیدند که تغییر روش حکومت‌ها با شورش به صلاح نیست... ما قبل از آن فرصت‌های بهتری داشتیم که قطع‌نامه را پذیریم تا به گفته امام تبدیل به جام زهر نشود که مجبور شویم جام زهر را سر بکشیم. اگر چهار سال قبل آن یا بعد از فتح خرمشهر این تصمیم گرفته می‌شد، دیگر جام زهر نبود. به نظر من چراغ در زمان آقای خاتمی هم شروع شده بود و اگر همان زمان کار را انجام داده بودیم، هزینه‌های تحمیلی به کشور و جیب مردم بسیار کمتر بود.

جمهوری اسلامی

العبادی سخن خود را تصحیح کند

● این ایران بود که در تمامی دوره جهنمی حاکمیت صدام به معارضین عراقی پناه داد و از آنها با تمامی توان و ظرفیتش حمایت کرد. تقریباً بدون استثنا تمامی رهبران و مقامات سابق و لاحق عراق در دوره‌ای از زندگی خود در ایران به سر برده‌اند و بسیاری از فرزندان آنها متولد ایران‌اند. این ایران بود که در دوره ارتکاب جنایات جنگی صدام علیه ملت مظلوم عراق از جمله بمباران شیمیایی حلبچه، با آغوش باز از کردها و سایر اتباع عراقی استقبال کرد. این ایران بود که در جریان هر دو جنگ آمریکا و متحدانش به عراق، از مهاجران عراقی پذیرایی کرد و به آنها پناه داد. این ایران بود که با کشودن مرزها و تأمین مایحتاج عراق، به یاری مردم جنگ‌زده عراق شتافت. اگرچه داعش و سایر تروریست‌ها دست‌پروژه آمریکا و ارتجاع عرب بودند، ولی این ایران بود که عراق را از حلقوم گشاد تروریست‌ها خارج کرد. خوشبختانه طی دو روز گذشته فعالان سیاسی عراق با موضع‌حیدر العبادی مخالف کرده و با صراحت و قاطعیت اعلام داشتند در هر شرایطی در کنار ایران خواهند بود. انتظار می‌رود آقای العبادی هم در سفر به تهران، موضع خود را تصحیح نماید.

ریاست‌جمهوری

رمزسبقت در ماراتن اقتصاد

● «استونی» و «گرجستان» پس از استقلال از اتحاد جماهیر شوروی شرایط اقتصادی مشابهی داشتند. اما مسیر اقتصادی متفاوت، در یک‌ونیم دهه منتهی به سال ۲۰۰۵ این دو کشور را به دو نقطه متضاد رساند؛ به‌نحوی‌که میزان درآمد سرانه هر شهروند استونیایی در سال ۲۰۰۵ در حدود چهار برابر هر شهروند گرجستانی بود. افزایش درجه آزادی اقتصاد، اصلاحات چندجانبه اقتصادی و بهبود شیوه حکمرانی در اقتصاد طی این سال‌ها استونی را به یکی از مرفه‌ترین فرزندان شوروی تبدیل کرده بود. در حالی‌که گرجستان تا ابتدای قرن بیست‌ویکم یکی از فاسدترین کشورهای جهان بود که به‌واسطه سلطه دولت، از بخش خصوصی قدرت‌مندی برای شتاب‌دهی به اقتصاد بیمار خود برخوردار نبود...

politics@sharghdaily.ir

دیپلماسی

عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری

متن کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر امضا و منتشر شد

خط مبدأ و تحدید حدود؛ شاید وقتی دیگر

۴ «طرف‌ها فعالیت‌های خود در دریای خزر برای

رژیم حقوقی دریای خزر را امضا کردند. کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر بعدازظهر یکشنبه و در پنجمین اجلاس سران کشورهای ساحلی خزر در شهر آکتائوی قزاقستان، توسط سران جمهوری اسلامی ایران، روسیه، قزاقستان، جمهوری آذربایجان و ترکمنستان امضا شد. جمهوری اسلامی ایران هم‌زمان متنی را به‌عنوان اعلامیه تفسیری به‌طور رسمی منضم به این سند منتشر کرده است. به‌دلیل محدودیت فضا برای انتشار متن کامل توافق در روزنامه، بخش‌های مهم متن کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر به شرح زیر تنظیم شده است:

توجه به وضعیت ساحلی در تعیین خطوط مبدأ مستقیم

در ماده یک متن کنوانسیون خزر به تعریف مباحثی که داخل توافق آمده، پرداخته شده است. عناوینی «مثل خط مبدأ»، «خط مبدأ عادی»، «خطوط مبدأ مستقیم»، «منطقه ماهیگیری»- «پهنه مشترک دریایی» و ... در همان ماده یک کنوانسیون و در تعریف «خطوط مبدأ مستقیم» آمده که «خطوط مستقیمی است که نقاط مربوط/ مناسب را بر روی خط ساحلی به یکدیگر وصل می‌کند و خط مبدأ را در مکان‌هایی که خط ساحلی مضرس (دنداندار) است یا در مکانی که در آن حاشیه‌ای از جزایر در امتداد ساحل و در مجاورت نزدیک آن قرار دارد، تشکیل می‌دهد».
طرفین در ادامه این تعریف متذکر شده‌اند که «روشن تعیین خطوط مبدأ مستقیم باید در موافقت‌نامه جداگانه‌ای بین همه طرف‌ها تعیین شود. چنانچه شکل ساحل، یک کشور ساحلی را در تعیین آب‌های داخلی‌اش آشکارا در وضعیت نامساعدی قرار دهد، این وضعیت هنگام ایجاد روش فوق به‌منظور دستیابی به تفاهم میان تمامی طرف‌ها مد نظر قرار خواهد گرفت».

تبدیل به منطقه صلح

در متن کنوانسیون آمده «طرف‌ها فعالیت‌های خود را در دریای خزر طبق اصول زیر انجام خواهند داد: احترام به حاکمیت، تمامیت ارضی، استقلال و برابری حاکمیت دولت‌ها، عدم توسل به زور یا تهدید به زور، احترام متقابل، همکاری و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر، همچنین استفاده از دریای خزر برای مقاصد صلح‌آمیز، تبدیل آن به منطقه صلح، حسن هم‌جواری، دوستی و همکاری و حل کلیه مسائل مرتبط با دریای خزر از طرق سالمات‌آمیز».

عدم حضور نیروهای مسلحی که به طرف‌ها تعلق دارند

ماده ۳ توافق، یکی از بندهای مهم آن است که به موضوع حضور نظامی می‌پردازد. با بندهایی مانند «تضمین امنیت و ثبات در منطقه دریای خزر»، «تضمین موازنه پایدار تسلیحات طرف‌ها در دریای خزر، توسعه توانایی‌های نظامی در حدود کفاف معقول با توجه به رفاهت همه طرف‌ها، بدون لطمه به امنیت یکدیگر» و «رعایت تدابیر اعتمادساز توافق‌شده در زمینه نظامی براساس روح پیش‌بینی‌پذیری و شفافیت در راستای مساعی مشترک جهت تحکیم امنیت و ثبات منطقه‌ای، از جمله طبق معاهدات بین‌المللی منعقدہ بین کلیه طرف‌ها، در کنوانسیون بر این اصول نیز تأکید شده است»، «عدم حضور نیروهای مسلحی که به طرف‌ها تعلق ندارند در دریای خزر»، «در اختیار قراردادن قلمرو خود توسط هریک از طرف‌ها به سایر دولت‌ها برای ارتکاب تجاوز و انجام سایر اقدامات نظامی علیه هر طرف»، «آزادی دریانوردی در خارج از آب‌های سرزمینی هر طرف منوط به رعایت حقوق حاکمه و انحصاری کشورها و ساحلی و رعایت مقررات مربوطه وضع‌شده توسط آنها درمورد فعالیت‌های مشخص‌شده توسط طرف‌ها».

هم‌زمان با امضای کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر توسط سران پنج کشور ساحلی این دریا، محمدجواد طریف، با ارسال نامه‌ای رسمی به همتایان روسی، قزاقستانی، آذربایجانی و ترکمنستانی خود، اعلامیه تفسیری جمهوری اسلامی ایران در مورد این کنوانسیون را ارائه داد. طبق این اعلامیه، بندهایی که به ایران ربط مستقیم داشته در دیگر به تأکید آمده است، در بخشی از نامه دکتر طریف و به‌عنوان مفاد اعلامیه تفسیری جمهوری اسلامی ایران درخصوص کنوانسیون رژیم حقوقی خزر، آمده است:

«جمهوری اسلامی ایران مقررات و مفاد مربوطه قرائن‌رادر ۱۹۲۱ میان ایران و جمهوری سوسیالیست قزاقستان و هم‌چنین قرارداد ۱۹۴۰ بازرگانی و بحریمایی میان ایران و اتحاد جماهیر سوسیالیست شوروی را یادآوری و خاطرنشان می‌کند. - در کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر، محدوده بستر و زیربستر تعیین نشده است؛ این کار می‌بایستی متعاقباً و طی توافق میان هواییابی کشور»ی آزاد است. همچنین طبق ماده

کشتی‌های تحت پرچم طرف‌های دیگر که به حمل کالا یا مسافر و بار اشتغال دارند یا بدک‌کشی یا عملیات نجات را انجام می‌دهند، همان رفتاری را که با کشتی‌های تحت تابعیت خود در مورد دسترسی آزاد به بنادر خود در دریای خزر، استفاده از آنها برای بارگیری و تخلیه کالا، سوار و پیاده‌کردن مسافران، پرداخت تناژ و سایر حقوق و عوارض بندری، استفاده از خدمات دریانوردی و اجرای فعالیت‌های منظم بازرگانی دارد، اعطا خواهد کرد».

کشتی‌های جنگی

درباره عبور کشتی‌های جنگی نیز آمده: «شرایط و شیوه‌های عبور کشتی‌های جنگی، زیردریایی‌ها و سایر وسایل نقلیه زیرآبی از آب‌های سرزمینی براساس موافقت‌نامه‌هایی بین دولت صاحب پرچم و دولت ساحلی یا در صورت نبود چنین موافقت‌نامه‌هایی، براساس قوانین دولت تعیین خواهد شد». «درصورتی‌که ورود کشتی جنگی به آب‌های سرزمینی کلا، سوار و پیاده‌کردن قاهره یا حالت اضطراب را برای کمک‌رسانی به اشخاص، کشتی‌ها یا هواپیماهای در وضعیت اضطراب، ضرورت یابد، فرمانده کشتی جنگی هنگام نزدیک شدن به آب‌های سرزمینی موضوع را به اطلاع دولت ساحلی رسانده، ورود در مسیر انجام خواهد شد که توسط فرمانده کشتی جنگی تعیین می‌شود و مورد موافقت دولت ساحلی قرار می‌گیرد. بلافاصله پس از رفع چنین وضعیتی، کشتی جنگی باید فوراً آب‌های سرزمینی را ترک کند». «عبور از آب‌های سرزمینی نباید محل صلح، نظم حسنه یا امنیت دولت ساحلی باشد. عبور از آب‌های سرزمینی باید به‌طور پیوسته و سریع باشد. چنین عبوری باید مطابق با این کنوانسیون انجام شود». «کشتی‌های جنگی، زیردریایی‌ها و سایر وسایل نقلیه اشخاص، کشتی‌ها یا هواپیماهای در شیوه‌های مذکور در بند ۲ این ماده از آب‌های سرزمینی عبور می‌کنند، حق توقف در بنادر و لنگرانداختن در داخل آب‌های سرزمینی طرف دیگر را ندارند، مگر درصورتی‌که آنها مجوز مناسب داشته باشند یا به علت حادثه قوه قاهره یا حالت اضطراب را برای کمک‌رسانی به اشخاص، کشتی‌ها و هواپیماهای در حالت اضطراب نیاز داشته باشند که چنین کنند». «زیردریایی‌ها و سایر وسایل نقلیه زیرآبی یک طرف هنگام عبور از آب‌های سرزمینی طرف دیگر ملزم خواهند بود بر روی سطح حرکت نمایند و پرچم خود را به اهتزاز درآورند».

ممنوعه‌های خزر

در ادامه این بند درباره عبوری که می‌تواند محل امنیت دولت ساحلی محسوب شود نیز آمده: عبور از آب‌های سرزمینی در صورت ارتکاب هر یک از فعالیت‌های زیر، محل صلح، نظم حسنه یا امنیت دولت ساحلی تلقی خواهد شد: الف) تهدید یا توسل به زور علیه حاکمیت، تمامیت ارضی یا استقلال سیاسی دولت ساحلی یا به هر روش دیگری ناقض اصول حقوق بین‌الملل مندرج در منشور ملل متحد، ب) هرگونه رزمایش یا تمرین به هر نوع تسلیحات، پ) هرگونه اقدام با هدف جمع‌آوری اطلاعات به زبان توان دفاعی یا امنیت دولت ساحلی، ت) هرگونه عمل تبلیغاتی با هدف انگ‌زداری بر تان دفاعی یا امنیت دولت ساحلی، ث) پرتاب، فرودآوردن یا روی عرشه سوارکردن هر نوع هواپیما یا ادوات نظامی و کنترل‌کردن آن، ج) شاورسازی، به زیر آب بردن یا روی

اعلامیه تفسیری ایران درخصوص کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر

محدوده بستر و زیربستر تعیین نشده است

طرف‌های ذی‌ربط انجام شود. - بند سوم از بخش مربوط به تعریف خطوط مبدأ مستقیم در ماده یک کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر، به وضعیت ساحل جمهوری اسلامی ایران در دریای خزر اشاره دارد و هدف از نگارش این بیان، بد‌منظر قراردادن و توجه به وضعیت ویژه ایران بوده است. به‌علاوه، همان‌گونه که در کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر تصریح شده است، روش تعیین (ترسیم) خطوط مبدأ مستقیم بایستی در یک موافقت‌نامه جداگانه میان همه طرف‌های ذی‌ربط کنوانسیون معین گردد.

۱- این بند اشعار می‌دارد: چنانچه شکل ساحل یک کشور ساحلی، آن کشور را در تعیین آب‌های داخلی‌اش آشکارا در وضعیت نامساعدی قرار دهد؛ این وضعیت هنگام اعمال روش فوق آروش تعیین خطوط مبدأ مستقیم که بعداً طی موافقت‌نامه‌ای معین می‌گردد) بد‌منظر قرار خواهد گرفت تا رضایت تمامی طرف‌ها جلب گردد.

عرشه سوارکردن هرگونه ادوات نظامی و کنترل‌نمودن آن، ج) بارگیری یا تخلیه هرگونه کالا یا ارز، سوارکردن یا پیاده‌کردن هر شخص برخلاف قوانین و مقررات کم‌رکی، مالی، مهاجرتی یا بهداشتی دولت ساحلی، ج) هرگونه اقدام آلودگی عمدی و جدی مغایر با این کنوانسیون، خ) هرگونه فعالیت ماهیگیری، د) انجام فعالیت‌های تحقیقاتی یا آب‌نگاری، ذ) هر اقدامی با هدف ایجاد اختلال در هر سامانه ارتباطی یا هرگونه تسهیلات یا تأسیسات دیگر دولت ساحلی، ر) هرگونه فعالیت دیگری که ارتباط مستقیمی با عبور از آب‌های سرزمینی نداشته باشد».

شرایط تعلیق عبور

«هر طرف می‌تواند در صورت ضرورت و با توجه به ایمنی دریانوردی از کشتی‌های تحت پرچم سایر طرف‌ها که از آب‌های سرزمینی آن دولت عبور می‌کنند، بخواند که از خطوط دریایی و طرح‌های تفکیک تردد که ممکن است برای تنظیم عبور کشتی‌ها از آب‌های سرزمینی خود تعیین کرده یا مقرر داشته است، استفاده کنند... هر طرف می‌تواند بدون تبعیض در شکل یا در واقع علیه کشتی‌های تحت پرچم سایر طرف‌ها، در مناطق مشخص‌شده‌ای از آب‌های سرزمینی خود، عبور آن کشتی‌ها را موقتاً به حالت تعلیق درآورد، منوط به آنکه چنین تعلیقی برای حفظ امنیتش حیاتی باشد. چنین تعلیقی تنها پس از انتشار مقتضی قابل اعمال خواهد شد».

رایزنی‌های پنج‌جانبه منظم

ماده ۱۳ متن کنوانسیون به شرایط تحقیقات علمی در خزر و ماده ۱۵ و ۱۴ به مباحث محیط‌زیستی می‌پردازد. طبق ماده ۱۶: «همکاری طرف‌ها در دریای خزر با اشخاص حقیقی و حقوقی دولت‌های غیرعضو این کنوانسیون و همچنین با سازمان‌های بین‌المللی، طبق مفاد این کنوانسیون انجام خواهد شد». طبق ماده ۱۷: «طرف‌ها باید به منظور مبارزه با تروریسم بین‌الملل و تأمین مالی آن، قاچاق اسلحه، مواد مخدر، مواد روانگردان و پیش‌سازهای آنها، همچنین صید غیرمجاز و پیشگیری و مقابله با قاچاق غیرعضو این کنوانسیون و همچنین با سازمان‌های بین‌المللی، طبق مفاد این کنوانسیون انجام خواهد شد». طبق ماده ۱۷: «طرف‌ها باید به منظور مبارزه با تروریسم بین‌الملل و تأمین مالی آن، قاچاق اسلحه، مواد مخدر، مواد روانگردان و پیش‌سازهای آنها، همچنین صید غیرمجاز و پیشگیری و مقابله با قاچاق غیرعضو این کنوانسیون و همچنین با سازمان‌های بین‌المللی، طبق مفاد این کنوانسیون انجام خواهد شد». «این کنوانسیون بر حقوق و تعهدات طرف‌ها ناشی از سایر معاهدات بین‌المللی که در آن عضو هستند، تأثیر نخواهد داشت».

حل‌وفصل اختلافات

در ماده ۲۱ در مورد اختلافات و مناقشات آمده که «اختلافات و مناقشات راجع به تفسیر و اجرای این کنوانسیون باید توسط طرف‌ها از طریق رایزنی‌ها و مذاکرات حل‌وفصل شود. هرگونه اختلاف بین طرف‌ها در رابطه با تفسیر یا اجرای این کنوانسیون که طبق بند ۱ این ماده حل‌وفصل نشود، می‌تواند با صلاحدید طرف‌ها برای عرشه سوارکردن هر نوع هواپیما یا ادوات نظامی و حقوق بین‌الملل پیش‌بینی شده، ارجاع شود».

تصویب در کشورها و ثبت در سازمان ملل

کنوانسیون زمانی لازم‌الاجرا می‌شود که در پارلمان تصویب شود. در ماده ۲۲ بر این نکته تأکید شده: «این کنوانسیون منوط به تصویب است. اسناد تصویب نزد جمهوری قزاقستان که به‌عنوان امین کنوانسیون عمل می‌کند، تودیع خواهد شد. این کنوانسیون در تاریخ دریافت پنجمین سند تصویب توسط امین، لازم‌الاجرا خواهد شد». ماده ۲۳: «امین باید تاریخ تودیع هر سند تصویب، تاریخ لازم‌الاجراشدن کنوانسیون و تاریخ لازم‌الاجراشدن اصلاحیه‌ها و الحاقیه‌های آن را به اطلاع طرف‌ها برساند. این کنوانسیون باید طبق ماده ۱۰۲ منشور سازمان ملل متحد توسط امین به ثبت برسد». طبق ماده ۲۴: «این کنوانسیون با توجه به ماهیت خود، محدودیت زمانی نخواهد داشت».

نگارش به ۶ زبان

این کنوانسیون در تاریخ ۲۱ مرداد ۱۳۹۷ خورشیدی برابر با ۱۲ اگوست ۲۰۱۸ میلادی در شهر آکتائو در یک نسخه اصلی به زبان‌های آذربایجانی، فارسی، قزاقی، روسی، ترکمنی و انگلیسی منعقد شده که تمامی متون دارای اعتبار یکسان هستند. طرف‌ها در صورت بروز هرگونه اختلاف، به متن انگلیسی مراجعه خواهند کرد. نسخه اصلی نزد امین تودیع خواهد شد. امین، رونوشت مصدق کنوانسیون را برای تمام طرف‌ها ارسال خواهد کرد.

ادامه از صفحه ۵

واسپاری تعیین نرخ دلار به صاحبان گروه‌های خاص

صاحبان پتروشیمی هستند که دارای خود را از طریق انتقال اموال عمومی به نام خصوصی‌سازی دریافت کردند.

راغفر در توضیح شرایط معیشتی پس از اتخاذ سیاست‌های ارزی دولت گفت: منابع نفتی و ارزی متعلق به همه مردم است و عملاً یک کالای عمومی است. نمی‌توان آن را در بازار آزاد آورد و فروخت، بلکه باید به تأمین کالاهای اساسی و دارو تخصیص پیدا کند. درحال حاضر کمتر از ۱۰ میلیارد دلار برای واردات کالاهای اساسی و دارو نیاز داریم و ۱۰ میلیارد دلار هم نیاز بخش تولید واقعی است.

مجموع این ۳۰ میلیارد دلار کل مصارف ارزی اقتصاد کنونی ما را تشکیل می‌دهد. مابقی آن کالاهای مصرفی خودرو، کوشی همراه و سایر کالاهاست که بسیاری قابل تولید در داخل هستند. بنابراین اولاً دولت باید منابع ارزی خودش را به طور حساب‌شده تخصیص بدهد.

۳۰ میلیارد دلار را می‌تواند با منطق کارشناسی تخصیص دهد و بعد منابع اضافی ارز را به توسعه بنیان‌های تولید و ایجاد اشتغال اختصاص دهد. منابع مصارف و بخش‌های دیگر جامعه باید در بازار ثانویه و تنها براساس ارزش حاصل از کار بخش خصوصی شکل بگیرد نه فروش منابع ملی ما که متعلق به همه مردم است و آنها خام‌فروشی را انجام دهند و به زبان مردم و به نفع گروه‌های خاص نرخ تعیین کنند.

او اضافه کرد: تک‌نرخ‌شدن ارز تنها می‌تواند با ارقام ۱۲ تا ۱۵ هزار تومان تحقق پیدا کند. تلاشی که دولت به‌عنوان بازار ثانویه درصدد آن است، از طریق همین صاحبان ثروت و قدرت پشتیبانی می‌شود. بازندگان اصلی در تأسیس این بازار ثانویه عموم مردم و طبقات پایین هستند.

سیاست‌های تبعیض‌آمیز اقتصادی

راغفر توصیه کرد: اگر سیاست‌گذاران ما معتقدند آمریکا وارد یک جنگ اقتصادی با ایران شده، ما باید به سیاست‌های اقتصادی دوران جنگ بازگردیم. تخصیص ارز را باید از دولت گرفت و به مجلس واگذار کرد. در دوران جنگ دولت وقت برای اینکه تخصیص ارز متاثر از نفوذ افراد داخل دولت نشود و در حلقه‌های کوچک راجع به آن تصمیم‌گیری نشود، آن را به مجلس سپرد.

اقدام دوم تخصیص ارز برای مصارف اساسی است. مقاومت‌هایی که برای این کار به وجود آمده، در ملغی‌کردن همین نهادهایی است که در دوران جنگ شکل گرفته بود و در قبال لغو این نهادها گروه‌هایی توانستند ثروت بیکرانی به جیب بزنند.

راغفر تأکید کرد: چرا باید از کشور در بازار توزیع شود. هدف از حکومت‌داری مگر تأمین نیازهای اساسی مردم نیست؟ بر اثر سیاست‌های پرتبعیض اقتصاد که نابرابری‌ها را به وجود آورده و قوت روز خودشان را از سطل زباله دیگران جست‌وجو می‌کنند، سهم توده مردم از ارز چیست؟ برای کنترل ارز مسئله پیمان‌نامه ارزی که در دوران جنگ وجود داشت، می‌تواند دوباره احیا شود. اما سرمایه‌داری ضد تولید ایرانی این برنامه‌ها را لغو کرد.

تولیدکننده ایرانی هیچ تعهدی ندارد؛ به اسم صادرات این‌کار را انجام داده‌اند؛ کدام صادرات؟ صادرات صاحبان این صنایع مواد خام است. هیچ‌کس هم از آنها سؤال نمی‌کند این انبوه درآمد کجا می‌رود؟ درحالی‌که اینها منابع ملی است که خصوصی شده و مالکان آن با ثروت و پولی که دارندهر کاری می‌خواهند می‌کنند؛ مادامی‌که این فساد وجود دارد تصمیم‌های بازار ثانویه هم تنها در راستای تأمین منافع آنهاست.

به گفته راغفر رانت گسترده به انحصاردرآوردن منابع طبیعی و معادن کشور از سوی افرادی ارانه و دریافت شد که خود در نظام تصمیم‌گیری و قانون‌گذاری نشسته‌اند. روزی با تغییر قانون منابع ملی را خصوصی کردند و حالا هم در کوران ارز، بازار ثانویه را تأسیس می‌کنند و تعیین نرخ را برعهده کسانی می‌گذارند که با منابع طبیعی و ملی کسب درآمد می‌کنند و گرانی‌ها را بر کرده مردم می‌گذارند.

راغفر تأکید کرد: هنوز امواج دلار چهارهزارو ۲۰۰ تومانی به طور کامل در بازار مشاهده نشده چه برسد به دلار ۱۰هزارتومانی. تا پایان سال، قدرت خرید مردم ۴۰ تا ۵۰ درصد کاهش پیدا خواهد کرد.

امروز صاحبان منابع ملی در بازار ثانویه به دنبال تثبیت نرخ ارز تا ۱۰ هزار تومانی هستند اما مسئولیت این فرایند برعهده بانک مرکزی و مجلس است که باید پاسخ‌گو باشند، چرا منابع درآمدی حاصل از منابع طبیعی و ملی باید در دست صاحبان صنایع پتروشیمی و فولادی به جای تحویل به بانک مرکزی و تأمین منابع کالاهای اساسی در بازار ثانویه نرخ‌گذاری شود؟